

Verksamhetsberättelse för år 2025

Allmänt

Inom föreningen verkar fyra huvudsakliga verksamhetsområden: Brinkens museum, Kvarkens båtmuseum, arkeologiska sektorn och lokalhistoriska sektorn. I anknytning till dessa eller som fristående verkar olika arbetsgrupper. Som **bilagor** finns skilda verksamhetsberättelser för Kvarkens båtmuseum och den arkeologiska verksamheten.

Medlemmar

Föreningens medlemsantal var vid årets slut 226 personer. Stödande medlemmarnas antal var 2. Medlemsavgiften var 12 euro och för de stödande medlemmarna 25 euro.

Styrelsen

Till föreningens styrelse hörde ordförande Solveig Söderback, vice ordförande Mikael Storfors, sekreterare Gunnel Smulter, kassör Britt-Helen Flemming, Mathias Högbäcka (av styrelsen utsedd sekreterare för Kvarkens båtmuseum), Pia Staffans, Maria Strandberg, Eivor Strömfors och Hans Söderback samt Daniel Grönlund och Nina Sten som adjungerade medlemmar.

Styrelsen höll 12 möten under året och behandlade 197 paragrafer. Stadgeenligt hölls två föreningsmöten, vårmötet den 31 mars 2025 och höstmötet den 24 november 2025. I samband med höstmötet berättade Kerstin Hägen om hur hon hittade sin morfars grav i Kanada

Arbetsgrupper och ansvarspersoner

Brinkens museum:

- styrelsen
- **Talkogruppen:** Nina Sten, Annika Brokvist
- **Buffégruppen:** Britt-Helen Flemming
- **Textilgruppen:**
- **Trädgårdsgruppen:** Margaretha Lindholm
- **Utställningsgruppen:** Margareta Bonn
- **Arkivgruppen:** Solveig Söderback
- **Teknisk ansvarig:** Hans Söderback

Kvarkens båtmuseum:

- styrelsen/sekr. Mathias Högbäcka
- **Talkogruppen:** manliga: Mikael Storfors
kvinnliga: Gunnel Smulter
- **Buffégruppen:** Gunnel Smulter
- **Utställningsgruppen:** Göran Strömfors
- **Teknisk ansvarig:** Mikael Storfors

Arkeologiska sektorn:

Lokalhistoriska sektorn:

- **Aanackgruppen:** Yvonne Dahlbäck, Britt-Helen Flemming, Anna-Lisa Silfver, Gunnel Smulter, Pia Staffans, Hans Söderback, Solveig Söderback
- **Fotogruppen:**
- **Musikforskargruppen:** Leif Finnäs
- **Möbelsnickerigruppen:** Leif Finnäs
- **Vällingklockan:** Yvonne Dahlbäck, Kerstin Nordman, Gunnel Smulter, Nina Sten, Solveig Söderback
- **Försäljning o distribution** Gunnel Smulter
- **Hemsidan** Yvonne Dahlbäck, Daniel Grönlund, Nina Sten, Maria Strandberg
- **Sociala medier** Margaretha Lindholm, Pia Staffans, Nina Sten
- **Lärlingarna** Nina Sten, Maria Strandberg

Personal

Under året har följande avlönade personer arbetat vid föreningens olika verksamhetsställen:

- **Nina Sten**, projektledare
- **Margaretha Lindholm**, trädgårdsarbetare
- **Johanna Håkans**, trädgårdsarbetare
- **Alexandra Långback**, hjälp i trädgården 9–31.7.2025
- **Jonathan Nyqvist**, guide vid Brinkens museum, hjälpledare på barnläger
- **Rianna Rönnback**, guide vid Kvarkens båtmuseum, hjälpledare på barnläger
- **Malena Andtsjö**, köksansvarig på barnläger

Gräsklippningen sköttes som köptjänst av

- **Existens andelslag** (Bengt-Erik Österberg)

Penningbidrag

Museiverket

- för vasstak till Brinken och båtmuseet 8.000

Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne

- verksamhetsbidrag till Lärlingarna 935

Kulturfonden

- båtmuseet 8.000
- Brinken 5.000
- konditionsgranskning och renoveringsplan 3.000

Aktiastiftelsen i Malax

- båtmuseet
 - utbyggnad av båthall 5.000
 - verksamheten 8.000
- Brinken
 - verksamheten 12.000

Hedmanska stiftelsen

- vasstak 1.500

Malax kommun 4.000

Malax Handelslags stiftelse sr

- för barn- och ungdomsverksamhet 1000

Utvecklingsprojektet

Kulturfonden/Frans Henriksons fond 15.000

Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne 2.000

Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne 3.420

Malax kommun 1.000

Hedmanska stiftelsen 2.500

Publikationer

Under året utkom som tidigare år medlemstidningen **Vällingklockan** två gånger och **Aanacko 2026** kom ut lagom till julhandeln. Arbetet med föreningens 50-års historik fortsatte under året.

Årets evenemang

Hembygdsgdagen

Hembygdsgdagen hölls den 13 juli i varmt och soligt väder. Dagen inleddes med gudstjänst av tf kaplan Franck Isaksson och ungdomsarbetsledare Christoffer Ljung. Föreläsare var historielärare Slava

Myronov med rubriken ”Två länder – två öden”. Jonas Edman och Jonathan Bonn underhöll med sång och musik. Kaffe och lotter såldes. Cirka 40 personer deltog, besökarna kunde varit fler.

Blommornas dag

Den 3 augusti arrangerades Blommornas dag. Ulrica Taylor (hobbyodlare från Korsholm) höll föredrag med rubriken: ”Odling med hållbarhet, lokalt engagemang och kunskap i fokus”. Kaffe med våfflor, lotter och blombuketter såldes. Cirka 60 personer besökte tillställningen i fint och soligt väder.

Vikingadag 2025

Vikingadagen ordnades vid båtmuseet söndagen den 8 juni kl. 13.00–18.00 av Malax museiförening, Oravais historiska förening och Österbottniska fornforskningssällskapet. Många programpunkter fanns under dagen, bland annat föreläsningar och gratis aktiviteter för alla.

Malaxdagen

Malaxdagen arrangerades lördagen den 28 juni kl. 12.00–16.00 vid Åminne folkpark och vid båtmuseet. Malax kommun i samarbete med olika föreningar i kommunen stod för arrangemanget. Vid båtmuseet fanns Malax veterantraktorer, hoppborgar samt kaffeförsäljning. En lyckad tillställning med många besökare.

Museidagen i Österbotten

Museiföreningen deltog i Museidagen i Österbotten söndagen den 24 augusti. Gratis inträde och kaffe vid båtmuseet och gratis inträde och guidning vid Brinken. Öppethållningstiden vid båda museerna var 13.00–16.00. Cirka 60 personer besökte båtmuseet och cirka 40 besökte Brinken.

Prova på-kalaset

Prova på-kalaset arrangerades torsdagen den 21 augusti kl. 17.30–19.30 vid Brinkens museum. Ett evenemang där man kunde testa på olika fritids- och kulturaktiviteter, såsom folkdans, naturpyssel och jonglering. Museiföreningen skötte om kaffeserveringen. Cirka 200–250 personer deltog i evenemanget. Arrangör var Projektet Skapa: Fem kommuner kring jämlik konstundervisning.

Tidsresa på Arstu

Även hösten 2025, den 4–5 september, arrangerades tidsresa på Arstu för årskurs 8. Ett samarbetsprojekt med högstadiet i Petalax samt Bergö, Korsnäs och Petalax hembygdsföreningar som museiföreningen deltagit i många år. Tema för höstens tidsresa var som tidigare år emigrationen i början på 1900-talet. Från museiföreningen deltog Gunvor Brokvist, Dagny Mitts, Nils Sund samt Gertrud och Gustav Smulter.

Fiskets dag

Malax Fiskargille arrangerade i år Fiskets dag den 5 oktober kl. 10.00–14.00. Fastän vädret inte var det bästa deltog över 400 personer i dagen, som innehöll många olika aktiviteter som olika föreningar ordnade, bland annat mete, frågesport, ansiktsmålning, hästridning, tryck din egen T-skjorta, workshops. Museiföreningen skötte om kaffeserveringen.

Betydande donation till museiföreningen

Museiföreningen fick under året en betydande donation genom Berit Windälvs testamente. Berit Windälv f. Karell i Vasa 1937 och uppvuxen i Malax hos sin moster Maria Fogde f. Stor avled 2025 i Tumba, Sverige. Berit Windälv hade i sitt testamente förordnat att all hennes kvarlåtenskap i lika stora delar skulle tillfalla Malax museiförening och Lycksele hembygdsförening. Donationens värde uppgick till 81 317,45 euro. Medlen har placerats i fonder enligt följande: 30 000 euro i räntefonden Aktia Kort Företagsränta, 30 000 euro i förvaltningsfonden Aktia Ränteportfölj och 20 000 euro i placeringsfonden OP-Euro (Vasa Andelsbank).

Vassprojektet

Under året fortsatte planeringen av nya vasstak till stockbåthuset vid Kvarkens båtmuseum och fäbodfähuset vid Brinkens museum i samarbete med det danska företaget Brödrene Finsen, numera verksamma i Finland utgående från en verksamhetspunkt i Molpe. Den första vassen skördades utanför båtmuseet vid månadsskiftet februari – mars. Ett allmänt informationstillfälle hölls vid båtmuseet den 27 februari och arbetet med vasskörden dokumenterades av Malax lokalTV. ELY-centralen i Södra Österbotten hade i december 2024 gett ett positivt utlåtande till Över- och Yttermalax gemensamma samfällighets anmälan om slätter av vass på ett 4,2 ha stort område i Åminne. Under sommarens talkokvällar vid båtmuseet tjärades de granstammar som behövs för vasstaken.

Museiverket beviljade i juni 2025 ett understöd om 8 000 euro för vasstaksprojektet, vars totalkostnader beräknades till 30 000 euro. Projektet understöddes även av Sparbanksstiftelsen i Malax med 3 000 euro och Hedmanska stiftelsen med 1 500 euro.

Styrelsen beslöt den 15 september i samförstånd med Brödrene Finsen att förverkligandet av vasstaken skjuts upp till följande sommar för att säkerställa en tillräcklig tillgång på vass av god kvalitet.

Malax museiförening rf:s utvecklingsprojekt 2024–2026

Det treåriga utvecklingsprojektet ska möjliggöra föreningen att fortsätta erbjuda kulturupplevelser, sprida kunskap och social samvaro som nu, men med förnyade metoder och krafter.

Under verksamhetsåret 2025, vilket tillika är projektets andra år av tre, har fokus legat på verkställande och skapande av de 13 åtgärds punkter som fastställts i projektplanen. Arbetet har framskridit i god takt och alla 13 åtgärds punkterna i verksamhetsplanen har på ett eller annat sätt berörts. En närmare beskrivning över projektets framskridande kan ses i **bifogad** projektsammanställning.

Arbetet med att utveckla föreningens verksamhet fortsätter i enlighet med projektplanen under år 2026.

Brinkens museum

Brinkens museum är ett hembygdsmuseum omfattande 19 olika byggnader, museiträdgård, fjärlsträdgård, örträdgård. Bland byggnaderna finns bland annat ett boningshus, Tufvasgården, från sekelskiftet 1700–1800, en bondgård, Orregården, med uthus från senare delen av 1800-talet, fäbodvallens byggnader, en loftsbyggnad, ett soldattorp och olika bodar. På området finns också ett arkiv och Ethels hus med lager- och arbetsutrymmen.

Museet hölls öppet under tiden 24.6–2.8.2025 kl. 13–18 alla dagar förutom söndagar och måndagar. Rianna Rönnback har varit guide. Rianna har guidat besökare samt gått igenom CD-skivor med foton och lagrat dem till en extern hårddisk. Styrelsemedlemmar och andra har även guidat gruppbesökare under året.

Talkokvällar hölls från 5 maj till 15 september varje måndagskväll kl. 18.00. Talkoarbetarna har varierat mellan 12–20 personer vid varje tillfälle. Mycket bra uppslutning.

De återkommande uppgifterna med att öppna upp museiområdet på våren och städa alla hus och utställningar, samt att täcka in allting och stänga igen på hösten, har genomförts som vanligt. I vanlig ordning har också Övermalaxmarthorna hjälpt till att städa bondstugan i Tufvasgården. Vi är mycket tacksamma för deras hjälp.

Förutom de återkommande sysslorna, som städning och ansning har en hel del blivit gjort på talkokvällarna: Tillverkats en ”vävhållare” till odlingslådan vid växthuset, nytt golv i vedlidret, vedlidret röjdes ur och organiserades som materiallager och verktyglager, köksluckorna i sommarköket limmades, söndriga vindsfönster på Orregården fixades och utställningsföremålen på vinden i Ethels hus organiserades.

Arbetsinsatser som var tänkta att göras på talko men som slutligen gjordes med betald arbetskraft är att brunnsstocken vid soldattorpet förnyades, komposten och den stora häggen bakom fäbodfähuset avlägsnades och marken jämnades till och fönstret på arkivet renoverades. Vatten av- och påkoppling sker numera vår och höst av Jan-Erik Smulter.

Talkoavslutning för båda talkogrupperna hölls måndagen den 18 september vid båtmuseet. De 34 personer som deltog i avslutningen bjöds på skinkfrestelse och sallad från Jennys café och kaffe med bakelse från Malax bageri.

Utställningar

Utsmyskat – Koristeltu – Decorated – utställning vid Brinkens museum

En samarbetsutställning kring temat österbottniska målarmästare. Utställningen visades samtidigt av nio museer under tiden 1.6–31.8.2025. Alla museerna visar upp sina egna föremål och berättar t.ex. om den egna ortens målarmästare eller en särskild målarteknik. På Brinkens museum berättade vi om den målade familjen Sandelin.

Harry Norrgårds föremålssamling – utställning vid Brinkens museum

Harry Norrgårds föremålssamling visas på vinden i Ethels hus i en specialbyggd utställningsmonter. Föremålssamlingen innehåller bland annat stora mängder kannor, kastruller, ugnspannor, mått och brännvinskannor av olika slag. Föremålen är från olika tidsåldrar och av olika material så som zink, tenn, koppar, mässing och silver.

Reparationsarbeten vid Brinken

Under sommaren konstaterades att flera byggnader på Brinkens museiområde är i behov av större renoveringsåtgärder – ruttna stockar ska bytas, takmaterial förnyas, skorstenar repareras, byggnader lyftas och få ny grund för att klara sig från röta. Företaget Byggnadsvård Peltoniemi gjorde en första genomgång av byggnaderna och renoverade bland annat skorstenarna på Tufvasgården och Snickarboden samt fäboden (delvis). Då fäbodfähuset granskades inför det kommande arbetet med att lägga ett nytt tak av vass, framkom att byggnaden var i mycket dåligt skick och att den först måste repareras, innan taket förnyas.

Svenska kulturfonden beviljade ett bidrag om 3 000 euro för en konditionskartläggning av föreningshus. Föreningen avtalade med Oy Botnicon Ab/byggnadsingenjör Christer Öhman om att göra en konditionskartläggning av byggnaderna både vid Brinkens museiområde och Kvarkens båtmuseum. I kartläggningen ska ingå förslag till åtgärder, beräknade kostnader och tidtabell för arbetena.

Under hösten installerades ett automatiskt brandalarm till byggnaderna på Brinkens museiområde till en kostnad om totalt 18 222 euro. Entreprenör för arbetena var elfirma Leif Antell. Motsvarande alarm installerades 2023 vid Kvarkens båtmuseum.

Lärlingarna

Malax museiförenings barn- och ungdomsgrupp Lärlingarna har hållit 12 träffar under året. Deltagarmedeltalet uppgår till 5 barn.

I början av året hade vi ett 4 månaders samarbete med Carolin Doktor, projektledare inom Lappfjärds folkhögskolas projekt *Folkmusik i Sydösterbotten*. Under fyra träffar (januari–april) fick Lärningarna pröva på olika sorters folkdanser i anslutning till utvalda teman (tjugonda Knut, hjärta och smärta, folkdräkter och lappbrudar, påskhäxor och traditioner). Under spelade Jonathan Bonn dragspel till danserna. Temat för majträffen var fäbodrar. Vi åkte till fäbodstigen i Molapne tillsammans med Nils Sund. Vi vandrade stigen, tittade på husgrunderna och pratade om fäbodkulturen i Malax.

I juni for vi på besök till Gamla Vasa. Annina Ylikoski från Vasa-Korsholm guider fungerade som vår ciceron för dagen. Vi besökte innergården vid Gamla Vasa museum, Korsholms vallar, nuvarande kyrkan, minnesmärket från 1808, trivialskolan och kyrkoruinen.

I juli koncentrerade vi oss på Hembygdsdagen. Barnen träffades för att baka småbröd och kärna smör några dagar för tillställningen. Under Hembygdsdagen sålde barnen det de tillverkat i torghandelsstil.

21.8.2025 ordnade SKAPA-projektet en Prova-på kväll vid Brinkens museum, där barn, ungdomar och föräldrar fick ta del av olika sorters hobbyaktiviteter. Våra Lärningar fick då chansen att visa publiken vad de lärt sig kring folkdans.

I september besökte vi Stundars och prövade på deras omvända Escape-room spel *Kaffi tå!* Vi löste gåtor, testade våra historiska kunskaper både teoretiskt och praktiskt. Vi klarade våra uppdrag med en minut till godo.

I oktober och november testade vi på olika sorters hantverk. Först testade vi att karda ull. Meningen var också att vi skulle spinna ullen, men alla spinnrockar vi hade förberett gick sönder under kvällen, så det är en aktivitet som vi får spara till ett senare tillfälle. Vi testade också att göra egen tvål med olika ingredienser och dofter. Under dessa två kvällar hade vi hjälp av Pernilla Ljungqvist som är mycket kunnig kring ullarbeten och tvåltillverkning.

I december höll vi en liten julfest med Lärningarna och deras föräldrar. Barnen började kvällen med att baka pepparkakor och jultårter som vi sedan festade på medan vi berättade om programmet som är planerat för Lärningarnas del 2026.

Övrigt

- Under året togs en grafisk profil fram för föreningen i samarbete med Yvonne Dahlbäck och styrelsen. Färgprofiler, typfont och storlekar arbetades fram för att spegla de olika delarna av föreningens verksamhet – Brinkens museum, Kvarkens båtmuseum, arkeologiska sektorn och en allmän profil för hela föreningen. Den grafiska profilen har under året blivit synlig i flödet på föreningens sociala medier samt i medlemsbladet Vällingklockan.
- Instagramkonton togs i bruk under året, ett för Brinkens museum och ett för Kvarkens båtmuseum.
- En ny hemsida för föreningen är under arbete.
- Eventvästar i olika storlekar med trycket Malax museiförening har köpts från Stämpelfabriken, 10 blåa till båtmuseet och 10 röda till Brinken

Gunnel Smulter, sekreterare
Nina Sten, projektledare

Kvarkens båtmuseums verksamhet 2025

Kvarkens båtmuseum är ett regionalt museum, som tillvaratar båtar och andra föremål från Österbotten med anknytning till fiske, säljakt, flottning och skärgårdsliv. Båtmuseet är idag Finlands största för bruksbåtar.

Organisation

Kvarkens båtmuseum hör till Malax museiförening rf, vars styrelse leder museets verksamhet. Museet drivs ideellt utan fast anställd personal.

Öppethållning, sommaranställda

Museet hölls öppet efter midsommar varje dag utom måndagar under tiden 24 juni–3 augusti kl. 13–18. Anställd guide var Jonathan Nyqvist, som också digitalt registrerade och fotograferade museiföremål. Gräsklippningen sköttes som köptjänst av Existens andelslag genom Bengt-Erik Österberg.

Besökare, grupper

Enligt namn i gästboken har cirka **1900 personer besökt museet i år** (ifjol 1667), inkluderande deltagare i olika utomståendes möten och fester. Uppskattningsvis har besökare liksom i fjol kommit från omkring 80 olika kommuner i Finland och utlandet. Bland annat hade museet besökare från både det riksomfattande skärgårdsseminariet och **Svenska pensionärsförbundets sommarfest som båda arrangerades vid Åminne folkpark**. Mest besök görs under juli. Oktober samlade även i år många besökare, 450, tack vare Fiskets dag-evenemanget.

Guidade gruppbesök var i år ett femtontal, Mikael Storfors guidade de flesta grupper, men även andra i styrelsen har axlat ansvaret. Maria Strandberg och Nina Sten har lett barngruppen Lärningarnas guidningar och verksamhet.

Cirka 60 egna och andras möten har hållits i museet i år, det första i januari och det sista i december. Den varma samlingsalen gör möten året om möjliga. Konfirmations-, student- och födelsedagsfester, bröllopsdagar, minnesstunder, släkträffar, projektmöten, årsmöten, diskussionsträffar med andra museiföreningar i grannskapet, lärningarnas möten har hållits i samlingsalen.

Utställningar

Permanenta utställningar under året var: *båtbyggeri, säljakt, strömmingsfiske, flottning i Malax å, tillverkning av laggkärl, Henrik Viklunds fartygsmålningar, Till sjöss!-utställningen om sjömannen Leander Bonn, Kvevlax medeltida kyrkväg och Hamnmossens sydda båt, Åminne ångsåg* och utställningen *om klinkbåtstekniken*.

Årets sommarutställning var utställningen *Österbottensk sjöfartshistoria*. Utställningen, som lånades från KulturÖsterbotten, visades i södra hallen. I övrigt visades föregående års utställningar: Hans Hästbackas vackra tavlor om *Fyrrar och båkar i Svenska Österbotten, Jordfynd, 12 maritima föremål* på Herrgårds terrass, *Wiljam Malmbergs stora tavlor* med havsmotiv i Långs lada, gamla *Fartygsritningar ur vårt arkiv*, och utomhus *Månadsbilder* i A3-format från april 2012 till maj 2023 och likaså utomhus *Roder och båtbyggare*-utställningen. Vissa tillägg i några utställningar har gjorts under året.

Arbetet med utställda föremål och infoskyltar pågick hela sommarsäsongen.

Talkotträffar, utförda arbeten

Årets talkoverksamhet var i stort som året innan med närmare **20 gemensamma torsdagstalkon** mellan maj och oktober. Under dessa kvällar har medlemmarna troget ställt upp på talko, glädjande, och viktigt, är att talkokvällarna fortsätter varje vecka oberoende av antalet deltagare. Det är en utmaning att hitta nya talkokrafter. Mikael Storfors har agerat talkoledare vid de gemensamma talkoträffarna, har gjort arbetslista för varje kväll. Han har också förberett med behövligt material och använt sina egna mångsidiga verktyg. Arbetet har därför löpt smidigt. Kort kan man säga att Mikael samt Gunnel Smulter och Dagny Mitts sett till att verksamheten vid båtmuseet hållits uppe. Mikael har också stått för alla guidningar och Gunnel och Dagny har sett till att samlingsalen alltid varit i städat skick inför olika besök och evenemang. De har även skött kaffeserveringen på talkoträffar, vid besök utifrån, samt vid olika större evenemang.

Donationer, föremål

Under året har det även inkommit nya donationer av olika föremål som tangerar det maritima kulturarvet. Båtmuseet har nu cirka 4050 katalogiserade föremål, varav 2711 föremål är fotograferade. Museet har som föregående år 119 båtar och kanoter, samt 170 motorer (inkl. motorer i båtar).

Penningbidrag

För båtmuseets verksamhet gav Aktiastiftelsen i Malax 8000 € och för utbyggnad av båthallen 5000 €, Svenska kulturfonden 8000 €, Museiverket 8000 € och Hedmanska stiftelsen 1500 € för vasstak till båtmuseet och Brinken och Malax kommun 4000 € (till hela museiföreningen).

Bibliotek, bokloppis, bilder

Båtmuseets bibliotek omfattar nu 1111 registrerade böcker. Båtmuseets bibliotek finns i den året-om-varma samlingsalen och sköts av Göran Strömfors. Boklistan finns på hemsidan. Alla bokhyllor och -skåp är nu fyllda med böcker. Permanent bokloppis har hållits i båtmuseets reception. Även museiföreningens böcker och kort har saluförts. I båtmuseet har Göran även under året samlat tidningsklipp med maritim anknytning till Österbotten under olika rubriker. Det är ett enkelt sätt att hålla aktuell koll på den maritima utvecklingen i landskapet.

Information, hemsida, marknadsföring, kontakter

Information om båtmuseet har getts främst genom en broschyr, som alla besökare fått. Info har också getts via hemsidan, vars webmaster har varit Andreas Sten. Notiser om båtmuseet har ingått i Vasabladet och information spreds också genom Facebook och Instagram samt *Vällingklockan*, som främst sänds till museiföreningens medlemmar.

Projekt och andra aktiviteter

Museiföreningens treåriga utvecklingsprojekt för åren 2024–2026 har kommit bra i gång. Båtmuseet har under året varit en central plats för olika sammankomster för projektet.

Byggnadsverksamhet

Båthallen byggdes ut i den norra ändan med 57 kvadratmeter, vilket möjliggör att tre–fyra båtar till kan ställas ut under tak. Lindberg Construction från Malax var entreprenör för projektet, som förlöpte snabbt och smidigt. Totala kostnaderna uppgick till 19 031,61 euro. Projektet understöddes av Malax sparbanksstiftelse med 5 000 euro och finansierades till övriga delar med föreningens egna medel. Projektet övervakades från föreningen av Mikael Storfors.

Slutord

Årets verksamhet har varit lyckad. Museet hade fler besökare än föregående år, och donationer och goda penningbidrag erhöles. Fiskets dag och uppstarten av den nya båthallen är bara två saker att glädjas över.

Det treåriga utvecklingsprojekt som museiföreningen håller i trådarna för väcker förhoppningsvis nya frivilligarbetare för vår fina museiverksamhet!

Mathias Högbäcka

sekreterare för Kvarkens båtmuseum

Arkeologisk verksamhet år 2025

Verksamhet vid Järnåldersleden

Under verksamhetsåret 2025 har totalt 115 personer tecknat sina namn i gästboken som förvaras i infostugan i Nissashaga vid Järnåldersledens början. Av erfarenhet vet vi att inte alla besökare går in i stugan och tecknar namn i boken, varvid det faktiska besökarantalet kan antas vara större. Besökarna kommer både från bygden samt längre bort ifrån, med namnteckningar från olika delar av Finland, Europa samt USA.

Under maj månad besöktes vandringsleden av Övermalax skola åk 5 och 6. Klasserna besökte Järnåldersleden med guide från föreningen. Samtidigt fick barnen stifta bekantskap med Oravais historiska förenings Leader-projekt *Berätta din historia*, som under några års tid har utarbetat historiskt undervisningsmaterial som kan användas inom olika ämnesspecifik undervisning i skolan. Paketet som testades med Övermalax skolas åk 5 och 6 rörde ämnena historia och gymnastik.

Som vanligt hölls en talkodag vid Järnålderleden. Detta år höll vi talko 17 maj. Vädret var fint och sex talkoarbetare fanns på plats som hjälptes åt att städa infostugan, rensa vandringsleden från fallna träd, putsa skyltar och ta bort resterande del av det gamla fårstängslet som finns längs en del av leden. Utedasset fick lite extra omvårdnad och mossa togs bort från taket samt en ny brotrall snickrades ihop.

Harto Hattula har den 16 juni trimmat stigen och parkeringen vid Järnålderleden.

Arkeologisk verksamhet vid Brinken

Den arkeologiska verksamheten vid Brinken har följt tidigare års riktlinjer. Utställningen i arkeologiska rummet i Tufvasgården har i vanlig ordning städats, mannekängdockan har klätts i tidsenliga kläder och rummet har visats åt intresserade gäster under museets öppethållningstider.

Samarbetet mellan Österbottniska fornforskningssällskapet (ÖFS) och Malax museiförening kring underhåll och utveckling av den arkeologiska utställningen har fortsatt under året. ÖFS bidrar både med ekonomisk hjälp och med kunskap när utställningen förnyas. Själva arbetet med det grafiska materialet görs även i samarbete med Oravais historiska förenings Leader-projekt *Berätta din historia*.

Den nya arkeologiska utställningen på Brinken delas upp i två delar. Den första delen, som ÖFS ansvarar för utvecklingen av, informerar besökaren om hur livet tedde sig på järnåldern i Österbotten. Den andra delen av utställningen, som lyfter fram de specifika fyndplatserna i Malax, har Malax museiförening hand om. Den allmänna delen av utställningen har under verksamhetsåret 2025 gjorts så gott som färdig och väntas färdigställas under tidig vår 2026. Den Malaxbaserade delen färdigställs också under våren 2026, med sikte på en nyöppning av utställningen under sensvåren/sommaren 2026. Under hösten/vintern 2025 har samtliga föremål i utställningen katalogiserats och fotograferats.

Museets arkeologiska bibliotek finns i Ethels hus och intresserade besökare kan där bläddra i böckerna och ta del av informationen.

Nina Sten